

Miljøministeriet
Departementet

Vandløb i vandområdeplanerne

Faktaark
Dec. 2021

Hvordan defineres vandløb i vandområdeplanerne?

Der indgår ca. 7.400 vandløbsvandområder i planerne med et konkret miljømål. Disse udgør en samlet længde på ca. 18.500 km. Alle vandløb med et opland på min. 10 km² er medtaget, samt vandløb med et opland under 10 km², hvis de har en høj naturværdi, eller hvis de har potentiale til at opnå det.

Hvad er de største udfordringer i danske vandløb?

Vandløb er vigtige levesteder for en lang række planter og dyr, og de er gavnlige for biodiversiteten, bl.a. fordi de binder naturen sammen. Mange vandløb er gennem tiden blevet udrettede, uddybede eller hårdhændet vedligeholdt primært for at sikre en bedre afvanding af marker. Ved dambrug og vandmøller er der etableret spærringer, som hindrer passage for f.eks. fisk. Markdræning har medført giftig okkerforurening, ligesom mange vandløb er tilført spildevand fra bl.a. ukloakerede ejendomme og overløb fra rensesanlæg som følge af kraftig regn.

Hvordan er tilstanden i danske vandløb?

Ca. 5.100 km ud af 18.500 km vandløbsstrækninger er i god økologisk tilstand. Der er sket store fremskridt med bl.a. spildevandsrensningen, og særligt for den spredte bebyggelse er kommuner og forsyninger kommet langt i forhold til den oprindelige målsætning med lovom forbedret spildevandsrensning fra 1997. Dog har forbedringen af miljøtilstanden ikke været markant siden indgangen til anden planperiode (VP2), hvilket primært skyldes en begrænset fremdrift i gennemførelsen af den planlagte fysiske vandløbsindsats.

Hvad gøres for at forbedre tilstanden i danske vandløb?

Der er i VP3 planlagt en væsentlig indsats i forhold til både fysiske forbedringer og forbedring af vandkvaliteten. Samlet forventes den fysiske vandløbsindsats i VP3 at medføre forbedring af ca. 4.950 km* og fjernelse af ca. 750 spærringer*. Desuden arbejdes der på flere udviklingsinitiativer. Der er afsat ca. 920 mio. kr. til den fysiske indsats i perioden 2022-2027. Dertil kommer udgifter for borgere og virksomheder til spildevandsindsatser – disse fortsætter ud over 2027.

*Omfatter også VP2 indsatser, som vurderes nødvendige at gennemføre, men som er opgjort ultimo. Tallet reduceres i takt med yderligere tilsagn fra mod vedtagelse af VP3. Endvidere tages forbehold for evt. annulleringer i 2021 mv.

Indsatser

Fysisk forbedring i form af restaureringstiltag i ca. 3.850 km vandløb

Fjernelse af ca. 400 spærringer

Etablering af ca. 35 okkeranlæg og ca. 300 sandfang

Spildevandsindsatser for ca. 105 km vandløb:

Forbedret spildevandsrensning på 617 ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse

Reduceret spildevandsbelastning over for op til 44 regnbetingede overløb (11 vandområder)

Videreførelse af alle ikke-gennemførte indsatser fra VP2

Udviklingsinitiativer

Forbedret vidensgrundlag om bl.a. naturgivne forholds betydning

Overlapsanalyser til allerede igangsatte eller planlagte tiltag

Udvikling af prioriteringsværktøj

Igangsættelse af tre store synergiprojekter

Vidensprojekter om behov for restaurerings- eller afværgeforanstaltninger i konkrete vandløb.